

Guía Docente						
Datos Identificativos				2017/18		
Asignatura (*)	Quiropodología 2		Código	750G02028		
Titulación	Grao en Podología					
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6		
Idioma	CastelánInglés					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Ciencias da Saúde					
Coordinación	Gil Manso, Pedro	Correo electrónico	pedro.gil.manso@udc.es			
Profesorado	Carballo Díaz, Juan Luis Gil Manso, Pedro López Martínez, Noemí Zeltia Martínez Vázquez, María	Correo electrónico	juan.carballo1@udc.es pedro.gil.manso@udc.es zeltia.lopezm@udc.es maria.martinez.vazquez@udc.es			
Web	moodle.udc.es					
Descripción xeral	La materia de Quiropodología II forma parte del plan de estudios del título de Grado en Podología como materia obligatoria. Se imparte en el segundo cuatrimestre y consta de 6 créditos (4 Cr. teóricos y 2 Cr. prácticos). Proporciona a los alumnos conocimientos sobre: afecciones de la piel susceptibles de tratamiento quiropodológico: afecciones de la piel susceptibles de tratamiento quiropodológico: dermatopatías y queratopatías. El tratamiento de los helomas y de sus causas. Toma de muestras para cultivos. Estudio y valoración del paciente candidato a tratamientos quiropodológicos. Conocer y aplicar pruebas complementarias en Quiropodología. Onicología, patología y tratamiento conservador del aparato ungueal (reducción ungueal).					

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A24	Coñecer, diagnosticar e tratar as dermatopatías e queratopatías, o tratamento dos helomas e das súas causas. Onicoloxía, patoloxía e tratamento conservador do aparato ungueal.
A26	Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodológicos e de administración de fármacos.
A27	Coñecer e empregar o instrumental en cirurxía e quiropodología, os métodos de esterilización e a toma de mostras para cultivos.
A29	Coñecer e aplicar probas complementarias en quiropodología. Estudo e valoración do paciente candidato a tratamentos quiropodológicos. Protocolos diagnósticos e catalogación do risco quirúrxico.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B16	Capacidade de organización e planificación do tempo e o traballo.
B19	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Conocer, diagnosticar y tratar las dermatopatías y queratopatías, el tratamiento de los helomas y de sus causas		A24 A26	B1 B3 B16 B19 C1 C3 C6

Coñecer e realizar o tratamento dos helomas e das súas causas	A24	B1 B3	C1 C3 C6
Conocer la onicología, patología y tratamiento conservador del aparato ungueal	A24	B1 B3 B16 B19	C1 C3 C6
Conocer y emplear el instrumental de cirugía y quiropatología, los métodos de esterilización y la toma de muestras para cultivos.	A27	B1 B3 B16 B19	C1 C3 C6
Conocer, aplicar e interpretar pruebas complementarias en quiropatología. Emitir un diagnóstico e pronóstico. Deseñar o plan de intervención integral ou tratamiento podológico	A29	B1 B3 B16 B19	C1 C3 C6
Valorar al paciente candidato a tratamientos quiropodológicos.	A29	B1 B3 B16 B19	C1 C3 C6
Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodológicos e de administración de fármacos.	A26	B1 B3 B16 B19	C1 C3 C6

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE DIDACTICA 1	Introducción á materia. - Partes de que consta a materia · Módulo teórico · Módulo práctico - Avaliación - Bibliografía recomendada
UNIDADE DIDÁCTICA 2	Tema 1: Identificación de lesións e alteracións da pel, patróns de distribución, diagnóstico, valoración e exploración. Dermatopatías más habituais en Podología. Queratodermia palmo plantar. Psoriasis. Dermatomicosis. Etiología; Clínica ; Tratamento.
UNIDADE DIDÁCTICA 3	Tema 2: Proceso de queratinización. Concepto de queratopatía. Localización. Clasificación e definición de queratopatías conxénitas e adquiridas. Tema 3: Hiperqueratose: Concepto. Evolución. Localización e tratamiento. Tema 4: Prevención de risco biológico e actuación en caso de accidente no servizo de Quiropatología. Pruebas diagnósticas en quiropatología. Técnicas de tratamiento quiropatológico e de administración de fármacos. Tema 5: Técnicas de deslaminación e enucleación en Quiropatología. Concepto de Tiloma. Características. Localización. Tratamiento.
UNIDADE DIDÁCTICA 4	Tema 6: Concepto de Heloma. Causas. Características. Evolución. Localización. Tema 7: Tipos de Helomas. Tratamientos. Terapia avanzada.
UNIDADE DIDÁCTICA 5	Tema 8: Onicoloxía. Concepto. Recorrido anatómico-fisiológico da uña. Tema 9: Tipos de lámina ungueal. Características. Técnica ergonómica de corte e fresado da lámina ungueal. Profilaxis. Alteracións morfológicas da lámina ungueal e tratamiento.

UNIDADE DIDÁCTICA 6	Tema 10: Concepto de onicopatía. Clasificación de onicopatías: Conxénitas e adquiridas. Tema 11: Concepto, características e tratamiento da Anoniquia; Macroniquia; Microniquia; Polioniquia; Coiloniquia; Onicomadese; Onicolise; Onicoxe; Paquioniquia; Hapaloniquia Tema 12: Definición, clínica e tratamiento da: Onicocriptose, Onicogrifose e Hematoma Subungueal. Tema 13: Técnicas de reeducación ungueal. Concepto. Clasificación. Metodoloxía de aplicación. Tema 14: Definición, clínica e tratamiento da Onicomicose.
UNIDADE DIDÁCTICA 7	Tema 15: Alteracións ungueais debidas a infeccións, alteracións sistémicas e metabólicas.
UNIDADE DIDÁCTICA 8	Tema 16: Dermatopatías tumorales. Clasificación. Concepto.
UNIDADE DIDÁCTICA 9	Tema 17: Papiloma vírico. Etiología. Clasificación. Clínica. Tratamientos.

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A24 A26	21	25	46
Seminario	A24 A27 A29 B3 B16 C1	7	12	19
Prácticas de laboratorio	A24 A26 A27 A29 B16 B19	18	27	45
Traballos tutelados	A24 A26 A29 B1 B3 B16 C1 C3 C6	0	19	19
Proba mixta	A24 A26 A27 A29 C1	2	17	19
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	As sesións maxistrais consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, gráficos, esquemas, etc. As sesións maxistrais centraranse nos contidos principais do temario.
Seminario	Nos seminarios abordaranse temas específicos das unidades didácticas do temario da materia, sobre os cales se desenvolverán actividades en grupo.

Prácticas de laboratorio	A asistencia á totalidade das prácticas é obligatoria e ás mesmas o alumno deberá ir provisto de bata branca, lentes de protección e tesoiras multiusos. Nas prácticas, o alumno debe ser capaz de alcanzar os seguintes obxectivos: - Aplicar as recomendacións universais de prevención de risco biológico. - Realizar probas diagnósticas e identificar patoloxías quiropodológicas. - Aprender e aplicar técnicas de deslaminación e enucleación de queratopatías e adestrarse nestas técnicas mediante prácticas manuais, para adquirir destreza e hábito quiropodológico. - Confeccionar almohadillas e proteccións. - Adquirir os coñecementos para a aplicación de tratamentos e técnicas de corrección e reeducación da lámina ungueal. - Confeccionar uñas de resina con fin terapéutico e/ou estético. - Realizar técnicas e aplicar protocolos de actuación quiropodológica. - Aplicar a historia clínica. - Realizar técnicas de exploración, diagnóstico e tratamiento quiropodológico. - Coñecer e aplicar técnicas de tratamiento en patoloxía dérmica. - Identificar e tratar queratopatías e helomas, alteracións da lámina ungueal, dermatopatías e papilomas. - Aplicar técnicas de administración de fármacos. Ao finalizar todas as prácticas o alumno deberá entregar unha memoria de prácticas no prazo fixado ao comezo da materia.
Traballos tutelados	Realizarse un traballo en grupo dun tema relacionado coa materia cuxos requisitos e prazo de entrega comunicaranse ao comezo da docencia da materia.
Proba mixta	Exame de preguntas (test e preguntas curtas) relacionadas cos contidos da materia tanto en sesións maxistrais como en seminarios e prácticas de laboratorio. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios do profesor de atención ao alumno de forma virtual por correo electrónico.
Sesión maxstral	

Avaluación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A24 A26 A29 B1 B3 B16 C1 C3 C6	Avaliarase o contido, metodoloxía e bibliografía consultada do traballo realizado.	10
Seminario	A24 A27 A29 B3 B16 C1	A avaliación dos seminarios avaliarase en función da presencialidade e a participación do alumno nas actividades a realizar nos mesmos.	8
Proba mixta	A24 A26 A27 A29 C1	Exame de preguntas (test e preguntas curtas) relacionadas cos contidos da materia tanto en sesións maxistrais como en seminarios e prácticas de laboratorio. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas. Para superar a proba mixta será necesario obter o 50% de preguntas correctas do test así como coa superación do 50% das preguntas curtas.	70
Prácticas de laboratorio	A24 A26 A27 A29 B16 B19	A asistencia ás prácticas de laboratorio é obligatoria na súa totalidade para superar a materia. A avaliación das prácticas realizarase a través da avaliación continuada dos coñecementos, habilidades e destrezas demostrados nas prácticas e a elaboración e entrega dunha memoria final de prácticas.	12

Observacións avaliación

Para superar a materia é necesario asistir e superar a totalidade das prácticas de laboratorio e superar a proba mixta (co 50% de preguntas correctas do test así como coa superación do 50% das preguntas curtas). Así como obter unha media de 5 na cualificación total da materia incluíndo proba mixta, prácticas de laboratorio, seminarios e traballos tutelados.

Convocatorias de segunda e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e realicen as prácticas obligatorias de forma completa coa cualificación de apto, deben de ter en conta que poden volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só ao exame teórico final, tendo en conta que a cualificación do exame teórico fará media coas cualificacións das prácticas de laboratorio, seminarios, traballos tutelados do curso académico no que cursase as prácticas de laboratorio segundo as porcentaxes do devandito curso.

Alumnado en matrícula parcial: O alumnado en matrícula parcial debe de comunicalo obligatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado é obligatorio ao 100% a realización da práctica clínicas. A cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/a realizará de forma individual e autónoma.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación: Para aqueles alumnos/as que solicitasen a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos e concédaselle poderán presentarse ao exame teórico final cuxa cualificación suporá o 100% da cualificación da materia.

A cualificación de non presentado: outorgarase a aqueles alumnos que non se presentan ao exame.

As condicións para a obtención dunha matrícula de honra son que o alumno obteña un 90% da cualificación da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa a súa evolución curricular fose significativa.

Fontes de información

Bibliografía básica	- () . . HILL, MARCIA J.: Trastornos cutáneos.. Mosby/Doyma (98?)UMBERT, P. Y SÁNCHEZ-REGOÑA., M. :Manual de dermatología práctica. J.R. Prous Editores (1995)MIX, GODFREY: Podología. Cuidados del pie.. Paraninfo/Thomson Learning.(2001)Martínez Nova. Podología, Atlas de cirugía ungueal. Ed. Panamericana. Madrid, 2006.Viadé Juliá J. Pie diabético: guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Ed. Panamericana.Aragón/Lázaro. Atlas del manejo práctico del pie diabético. Masson 2004; Zalacain A, Ogalla JM, García-palos. Atlas y sinopsis de enfermedades cutaneas del pie. Edikamed: 2008. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Biomecanica, Medicina y Cirugía del Pie. Masson: Barcelona, 2000.Gómez Ortiz Santiago, Gómez Facundo Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Nexus medica editores: 2010Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guia Práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos: 2009Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Habilidades clínicas para el tratamiento del pie. Elsevier 2007; Turner, W.A., Merriman, L.M.Técnicas Quirúrgicas en Cirugía del Pie. Masson, Barcelona 2001.Baran,R et al. Onicología. Biología y alteraciones de la unidad ungueal. Ed. Aula Médica.Madrid. 2006Conejo- Mir, et .al. Manual de dermatología. Ed. Aula médica. 2010. Madrid.Zalacain. A, Ogalka J.M, García Patos.V. Atlas y sinopsis de enfermedades cutáneas del pie. Ed.Edika Med. 2008. Barcelona.
Bibliografía complementaria	? ROMO SANZ, Mª ISABEL: Tratamiento progresivo de las heridas en medioambiente húmedo. Gráficas Cervantes S.A. (1999) ? CORDERO, CABREROS, ALLEVATO Y DOMOTTI: Manifestaciones cutáneas de las enfermedades sistémicas. Panamericana (1997) ? FORBES, JACKSON, HARCOURT, BRACE: Atlas de Medicina Interna. 2 ^a Edición.(1997). ? GOLDCHER, A.: Podología. Masson S.A.(1992). ? FITZPATRICK, JOHNSON, WOLFF, POLONA: Atlas de Dermatología Clínica. 3 ^a edición. Surmond (1997) ? KLEIN, A.R. (ED.): Enfermería de Urgencias. 4 ^a Edición. Vol. I, II y IV. McGraw-Hill/Interamericana (1996) ? GOLDCHER, A.: Podología.. Masson S.A. (1992) REVISTAS CIENTÍFICAS RECOMENDADAS. Revista Española de Podología.El Peu.Revista Internacional de Ciencias PodológicasPodología Clínica.British Journal of Podiatry Medicine, Surgery.The Chiropodest. The Journal of British Podiatric Medicine.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02002

Quiropodoloxía 1/750G02027

Técnicas e procedementos en prevención da infección/750G02032

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Dermatoloxía/750G02026

Cirugía Podolóxica 1/750G02029

Pe de risco/750G02031

Prácticum 1/750G02033

Prácticum 2/750G02034

Prácticum 3/750G02035

Observacións

IMPORTANTE PRÁCTICAS DE LABORATORIO Para as prácticas de laboratorio é un requisito imprescindible para a súa realización acudir ás mesmas provistos de bata branca, lentes de protección, máscara, bolígrafo e tesouras multiusos. Na primeira clase do curso, estableceranse os grupos de prácticas para configurar o cronograma e a relación de materiais necesarios para as prácticas de laboratorio, polo que é básico asistir a esa primeira clase da materia.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías